

**Burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden**  
**Sector Juridische en Veiligheidszaken**  
**Postbus 21000**  
**8900 JA Leeuwarden**

**Onderwerp: onze zienswijze n.a.v. (de voorgestelde wijzigingen in) de herijking beleidsnota  
Bijzondere wetten.**

Leeuwarden, 12 september 2012

Geachte burgemeester, geacht college,

Als **betrokkenen** (“*belanghebbenden*”) willen we in deze bijdrage onze **zienswijze geven** op de nota **Herijking Beleidsnota Bijzondere wetten** die verschenen is op 3 juli 2012.

Alvorens dat te doen zal ik het bedrijf onzer vennoten beschrijven. De andere vennoten hebben mij gemachtigd deze zienswijze mede namens hen op te stellen. De naam van onze vennootschap is **Maya's Grow** en is gevestigd aan Over de Kelders 26 in Leeuwarden. De VOF heeft 1 nevenvestiging, te weten **Koffieshop De Os** aan Korfmakersstraat 2 eveneens te Leeuwarden. De VOF bestaat uit 5 firmanten, die zowel werken in de koffieshop zelf, als managementtaken verrichten (human resources, financiën, logistiek, voorlichting en public relations); bovendien heeft de VOF thans 16 medewerkers in dienst, waarvan 6 als leidinggevende in de koffieshop (beheerder), 6 als koffieshopmedewerker, 3 in algemene dienst en 1 winkelmedewerker. Eén van de beheerders functioneert als financieel manager.

De VOF startte in september 1994 haar bedrijfsactiviteiten aan de Eewal met een kleinschalige groeishop (een servicewinkel voor de zelfvoorzienende biologische thuiskweker, die dus dan geen coffeeshop nodig heeft) en begon voor de niet-wiet-kwekers een nevenvestiging in december 1996 met Koffieshop De Os, die tot dan toe gevestigd was in een winkelpandje aan de Ossekop.

In het najaar van 1997 is de VOF verhuisd naar de huidige locatie: aan Over de Kelders hebben we toen ook een winkel voor o.a. vezelhenneproducten (zoals kleding, zeep en olie), genaamd Himphûs, geopend. Maya's Grow (de kleinschalige groeishop) werd gevestigd op de tweede verdieping van Over de Kelders en Koffieshop De Os zoals gezegd aan de Korfmakersstraat.

In april 2009 hebben we uiteindelijk de groeishopactiviteiten gestaakt, vanwege de weinig florissante uitzichten in de groeishopbranche (als verwoord in de motie Van Haersma Buma<sup>1</sup>) en sindsdien gaat Maya (zie de gevel aan Over de Kelders) verder met de activiteiten van het Himphûs (dat werd opgeheven).

Onze VOF (ondergetekende) was een van de medeoprichters van het Platform Cannabisondernehmings Friesland (aanvankelijk waren alleen Leeuwarder coffeeshops lid); in maart 2000 werd het PCF een landelijke vereniging en heet sindsdien Platform Cannabisondernehmings Nederland. Het PCF heeft zich in 1997 (ten tijde van burgemeester Apotheker) en in 2000/2001 (ten

---

<sup>1</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 VI, nr. 52, MOTIE VAN HET LID VAN HAERSMA BUMA C.S., Voorgesteld 15 november 2007: “*De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende, dat growshops voorportalen zijn voor de georganiseerde criminele cannabisteelt; van oordeel, dat growshops daarom verboden moeten worden; verzoekt de regering concrete voorstellen terzake te doen en daarbij de mogelijkheid te betrekken, de maximale gevangenisstraf voor softdrugsdelicten te verhogen van zes naar acht jaar, en gaat over tot de orde van de dag*”.

tijde van burgemeester Van Maaren-van Balen) intensief bemoeid met het Leeuwarder coffeeshopbeleid.

In het najaar van 2010 hebben wij van Koffieshop De Os ons wederom intensief bemoeid met het tot stand komen van de definitieve beleidsnota Bijzondere wetten door in te spreken, een zienswijze<sup>2</sup> op te stellen en uitgebreide brieven te richten aan de burgemeester en de gemeenteraad (o.a. de brief van 14 januari 2011 bij de 37 raadsleden bezorgd op zaterdag 15 januari 2011) en bijeenkomsten te beleggen voor de cannabisondernemers van Leeuwarden. De meeste van de toen door de burgemeester in eerste instantie voorgestelde wijzigingen in de conceptnota werden (door de raad aangenomen amendementen) verworpen. De facto waren er nauwelijks veranderingen ten opzichte van het beleid van 2001. Wat wel ingrijpend werd aangepast, zonder dat de gemeenteraad zich hierover kon uitspreken, was de handhavingsmatrix of eufemistisch ook wel (handhavings-)arrangement genoemd, als betrof het een lang weekend in een vakantiepark. Niets is minder waar: de matrix is een soort van tabel van de (o.a. keiharde) sancties die de gemeente (de burgemeester) op kan leggen d.w.z. maandenlange sluitingen. **Wij zijn overigens van mening dat het, in het kader van het vermijden van verhullend taalgebruik, juister en correcter is niet meer te spreken van een handhavingsarrangement, maar van een handhavingsmatrix.**

## INLEIDING

Verdeeld over onderstaande hoofdstukken geven we onze zienswijzen op, meningen over en commentaren op de nota **Herijking Beleidsnota Bijzondere wetten** (3 juli 2012)

1. PROCEDURE
2. EEN WERELD VAN VERSCHIL
3. “EXOGENE ONTWIKKELINGEN”: NIETPAS OF WIETPAS
4. AANTALLEN COFFEESHOPS
5. OVERLAST: HET (binnenkort openbare?) COT-ONDERZOEK
6. ONGEWIJZIGD VESTIGINGSBELEID: VERELENDUNGSBELEID?
7. HANDHAVINGSMATRIX
8. OPENINGSTIJDEN
9. VOG
10. ONGECERTIFICEERD EN TOCH DESKUNDIG

Alle citaten, zowel in de tekst als in de voetnoten, staan tussen “*aanhalingstekens en zijn gecursiveerd*”.

---

<sup>2</sup> Voorlopig verslag van de inspraakbijdrage van Koffieshop De Os, 15 oktober 2010, Maya's Grow VOF, GJTB, 11 pag. (Voorlopig verslag van de inspraakbijdrage van Koffieshop De Os is de titel van onze zienswijze – GJTB)

## 1. PROCEDURE

In de eerste helft van de maand mei van dit jaar ontvingen we van de burgemeester van Leeuwarden een brief<sup>3</sup> waarin kennis wordt gegeven van een “*discussiemiddag herijking beleidsnota Bijzondere wetten (coffeeshops)*”. We spreken tevens de hoop uit, dat gezien de ervaringen in het verleden met de bijbehorende handhavingmatrix, de nieuwe handhavingmatrix ook tijdig wordt bekend gemaakt. De achterliggende gedachte van de thans aan de orde zijnde herijking wordt in de brief als volgt nogal eufemistisch omschreven: “*Op een aantal gebieden zijn ontwikkelingen gaande die die het noodzakelijk maken opnieuw naar het beleid te kijken en deze op die specifieke onderwerpen te herijken*”. Naar onze mening worden we door de invoering van het B- en I-criterium per 1 januari 2012 gedwongen onze coffeeshop als het ware opnieuw uit te vinden

In tegenstelling tot de gevolgde procedure in 2010, toen eerst het concept<sup>4</sup> werd gepubliceerd en daarna een “*inspraak- en informatieavond*”<sup>5</sup> georganiseerd, heeft de Gemeente Leeuwarden er nu blijkbaar voor gekozen een omgekeerde weg te bewandelen. Citaat uit de voornoemde brief: “*Voor (vóór! - GJtB) de herijking van de beleidsnota Bijzondere wetten wordt een speciale discussiemiddag georganiseerd met betrekking tot de coffeeshops. Tijdens deze bijeenkomst zullen een aantal stellingen aan u worden voorgelegd, waarover we met u van gedachten willen wisselen. Deze stellingen betreffen de specifieke onderdelen van het coffeeshopbeleid waar herijking nodig kan zijn. Het is **niet** de bedoeling om het volledige coffeeshopbeleid ter discussie te stellen.*

*De discussiemiddag vindt plaats op donderdag 31 mei 2012 van 13.30 uur - 16.00 uur in de Bres, Schoolstraat 4 te Leeuwarden. U kunt zich voor deze discussiemiddag opgeven voor 29 mei 2012 via de mail [rslof@leeuwarden.nl](mailto:rslof@leeuwarden.nl) of via telefoonnummer 058-233 23 48. In week 21 krijgt u nog de exacte onderwerpen van de discussiemiddag*”.

Via een e-mail (24 mei 2012) ontvingen we de hieronder genoemde stellingen:

1. *12 coffeeshops is teveel voor Leeuwarden!*
2. *De binnenstad van Leeuwarden is niet geschikt voor coffeeshops!*
3. *Alle coffeeshops in Leeuwarden moeten om 03.00 uur sluiten!*
4. *Leidinggevenden moeten een diploma hebben!*
5. *De wietpas lost alle problemen op!*

Ik heb samen met Erik Drenth (onze financieel manager) namens de vennoten en het personeel van Maya's Grow VOF/Koffieshop De Os deze discussiemiddag bezocht. Behalve dat veel van de collega-cannabisondernemers en de beide ambtenaren van JVZ aanwezig waren, gaven ook de wijkbrigadiers van de binnenstad, raadsleden, pers en andere belangstellenden acte de présense. Aanwezigen hebben die middag op een veelal rustige en weloverwogen toon hun standpunten ten opzichte van de door de gemeente gepresenteerde stellingen beschreven en toegelicht. De discussiemiddag is door een medewerker van De Bres integraal vastgelegd in beeld en geluid. Op ons initiatief en op onze kosten wordt er nu gewerkt aan een (woordelijk) verslag daarvan (inclusief presentielijst), zodat we ook dit keer niet genoeg moeten nemen een ingekorte samenvatting. **Zienswijze: wij achten het van groot nut voor een zorgvuldige procedure en een goede kwaliteit van de informatievoorziening voor de**

<sup>3</sup> Brief van de Burgemeester van Leeuwarden namens dezen mr. W. J. Borghardt, sectormanager Juridische en Veiligheidszaken, 9 mei 2012 aan Coffeeshop “De Os”.

<sup>4</sup> Beleidsnota Bijzondere Wetten, Horeca, Coffeeshop, Prostitutie en Kansspelen, augustus 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden).

<sup>5</sup> Brief van de Burgemeester en wethouders van Leeuwarden namens dezen de heer drs. S. Tolsma, sectormanager Juridische en Veiligheidszaken, 13 september 2010: “*Op 7 september 2010 is de conceptnota Bijzondere wetten door ons vastgesteld. (...)Er is een mogelijkheid om mondeling uw reactie te geven. Op maandag 4 oktober 2010 vindt vanaf 19.15 uur een informatie- en inspraakavond plaats in de Koperen tuin (Paviljoenzaal), Prinsentuin 1 te Leeuwarden. Van deze bijeenkomst wordt een verslag gemaakt*”.

**meningsvorming, eerst in de raadscommissies en later in de raad, dat dit verslag beschikbaar komt en wordt toegestuurd aan de raadsleden en de deelnemers aan de discussiemiddag.**

In de laatste week van juli ontvingen wij vervolgens een brief van burgemeester en wethouders<sup>6</sup>, met als bijlage het concept Herijking beleidsnota Bijzondere wetten (verder te noemen als herijkingsnota – GJtB). In de aanbiedingsbrief wordt gewezen op de mogelijke inspraak. Men kan als “*inwoner van de gemeente Leeuwarden, belanghebbende of bewonersorganisatie*” een zienswijze geven “*over de voorgestelde wijzigingen in de herijking beleidsnota Bijzondere wetten*”. Volgens de brief ligt de nota 7 weken ter inzage van 26 juli tot en met 12 september 2012. Over een schriftelijk bijdrage wordt het volgende gemeld: “*U kunt uw zienswijze uiterlijk 12 september 2012 sturen naar burgemeester en wethouders van Leeuwarden...*”.

Met betrekking tot de afhandeling van de ontvangen zienswijzen staat er: “*Alle zienswijzen worden door ons (het college? – GJtB) van commentaar voorzien en in een inspraakverslag gebundeld*”. Enkele opmerkingen over het maken van dit zgn. inspraakverslag. Dit is een wereld verwijderd van een woordelijk of in dit geval een compleet verslag. Zo herinneren wij ons de zogenaamde reactienota<sup>7</sup> van december 2010. Niks was er over gebleven van onze zorgvuldig geformuleerde en samengestelde schriftelijke zienswijze, voorzien van talrijke voetnoten. Alle ingediende schriftelijke zienswijzen waren geperst in een tabel (matrix) met een stuk(je) uit een zienswijze en een aangeplakt commentaar, reactie daarop, een en ander per onderwerp gesorteerd. **Wij vinden het van belang voor een zorgvuldige procedure en een goede kwaliteit van de informatievoorziening voor verdere meningsvorming, eerst in de raadscommissies en later in de raad, dat de gemeente aan dit inspraakverslag zal toevoegen een melding in de trant van: *dit inspraakverslag is een korte, beknopte, puntsgewijze opsomming, voor de complete zienswijze dient contact opgenomen te worden met de desbetreffende betrokkene (coffeeshopondernemer).***

De brief is vervolgens onduidelijk over de verdere gang van zaken tot en met de raadsbehandeling. Citaat: “*Iedereen die tijdens de inspraakperiode reageert krijgt het verslag toegezonden. Begin oktober zullen wij aan de hand van de binnengekomen zienswijzen een definitief voorstel voor de herijking nota Bijzondere wetten vaststellen. Deze versie wordt in oktober 2012 ter instemming aan de raad voorgelegd.*

***Behandeling van het voorstel door de raad.***

*Voordat de raad een definitief besluit neemt, zal het voorstel en het inspraakverslag in de raadsadviescommissie Bestuur en Middelen worden besproken. Deze vergadering is openbaar waarbij het publiek spreekrecht heeft. De aankondiging van deze vergadering kunt u lezen in de huis aan huis of via de website [www.leeuwarden.nl](http://www.leeuwarden.nl) via de link agenda*”. Hiermee staat nu al vast dat de raadscommissie Volksgezondheid er verder niet bij betrokken is. In alle bescheidenheid wijzen wij op de mogelijkheid de beide commissies gezamenlijk te laten vergaderen. Wat ons betreft is het hoog tijd daarvoor.

Na telefonische inlichtingen te hebben ingewonnen bij een medewerkster van de sector Juridische en Veiligheidszaken ga ik er van uit, dat het concept van 3 juli 2012 inclusief het zgn. inspraakverslag van de zienswijzen (voorzien van commentaar) zal worden toegestuurd aan de raadsadviescommissie Bestuur en Middelen, die de nota dan openbaar zal bespreken in september (?). Er bestaat dan

<sup>6</sup> Brief van burgemeester en wethouders van Leeuwarden namens dezen mr. W. J. Borghardt, sectormanager Juridische en Veiligheidszaken, 24 juli 2012 aan Coffeeshop “De Os”. Bijlage: Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden).

<sup>7</sup> Reactienota op de ingebrachte zienswijzen op de conceptnota Bijzondere wetten, (16) december 2010, (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), bijlage bij Beleidsnota Bijzondere wetten, Horeca, coffeeshop, prostitutie en kansspelen, november 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden).

gelegenheid voor ons, als betrokkene, in te spreken. Dan zullen er eventuele aanpassingen gemaakt worden in het concept, dat vervolgens wordt vastgesteld door de burgemeester (en wethouders?). Dit definitief voorstel voor de herijking beleidsnota bijzondere wetten zal dan aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

## 2. EEN WERELD VAN VERSCHIL

**In tegenstelling tot de in de inleiding gesuggereerde slechts beperkte herijking<sup>8</sup> ervaren wij, als coffeeshopondernemers, deze herijking als alles omvattend: *das Dasein* van onze coffeeshop wordt fundamenteel gewijzigd.** Het scheiden der markten, het buiten de deur houden van harddrugs, leverde een veilige omgeving op, namelijk de coffeeshop, waarbinnen cannabis in kleine hoeveelheden aangeschaft kan worden. Thans wordt ons voorgehouden allerlei mensen buiten te moeten sluiten. In het zuiden leidde dit zelfs tot het voor de deur van de coffeeshop post vatten van straatdealers, die de geweigerde personen alsnog konden benaderen met hun reclame en hun onbetrouwbare koopwaar. Van de openheid van het verdrag op vrij verkeer naar de beperking van de Dorpsstraat met verkeershobbels. We waren vrij toegankelijk en controleerbaar voor alle lagen van de maatschappij, behalve minderjarigen. Van een voor het publiek (18 jaar of ouder) vrij toegankelijke horecaonderneming moeten we veranderen in een soort van club die alleen toegankelijk is voor door ons geregistreerde leden (de lijst van genodigden) met een onzinnig maximum van 2000 geregistreerden, die bovendien moeten gaan aantonen hier te lande te wonen aan de hand van een recent uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie<sup>9</sup>. Alle andere horecavormen in de stad blijven hun openbare karakter behouden - geen registratie van klanten, geen maximering van hun aantal en geen uitsluiting van niet ingezetenen (buitenlandse bezoekers).

Als lid van het Platform Cannabisondernemingen Nederland (tot voor kort bestuurslid) heb ik van collega-coffeeshopondernemers (uit eerste hand) vernomen over de gigantische gevolgen voor de exploitatie van hun coffeeshops, zoals o.a. **het verdwijnen van het open karakter van de shop** (moeten de toeleveranciers van frisdrank, de burens ook lid worden?), **ontslag van het grootste deel van of zelfs al het personeel, een dramatische daling van de omzet** tot een kwart van wat de omzet was, in een enkel uitzonderingsgeval tot de helft van de omzet in april 2012<sup>10</sup>, **het wegblijven van klanten** (angst en onwetendheid over wat de overheid wel allemaal niet kan gaan doen met de klantenregistratielijsten) **en het ontstaan van illegale** (o.a. de 06-, straat-, scooter, taxi- en woonhuis-) **handel buiten de besloten coffeeshop.**

Het herijken *op slechts enkele onderdelen* betekent in feite dat de huidige openbare aard van de coffeeshop (de mogelijkheid tot sociale controle en het rondleiden van mensen) totaal verdwijnt en buiten de shop de huidige openbare orde in onze stad onder druk komt te staan. **Volgens ons is deze luchtigheid volledig misplaatst: de beperkte herijking zal ingrijpende gevolgen hebben voor het scheiden van de markten van harddrugs en cannabis, een van de pijlers van het Nederlandse drugbeleid.**

---

<sup>8</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), Inleiding: "*Niet het hele beleid zal herijkt worden maar slechts op enkele onderdelen*".

<sup>9</sup> Een afschrift uit de gemeentelijke basisadministratie kost in Leeuwarden € 9,15.

<sup>10</sup> Het per 1 mei 2012 nieuw berekend break-evenpoint wordt door vrijwel geen enkele zuidelijke cannabisonderneming gehaald - wij hebben gehoord van een coffeeshop dat in de maand augustus 2012 een winst geboekt kon worden van plus 0.46 % - GJtB

### 3. “EXOGENE ONTWIKKELINGEN”: NIETPAS OF WIETPAS

De Herijking beleidsnota Bijzondere wetten introduceert het begrip “*exogene ontwikkelingen*”<sup>11</sup> waarmee volgens de nota o.a. bedoeld wordt op “*het aangescherpte coffeeshopbeleid*” waarmee “*vanuit het Rijk gestreefd*” wordt “*naar kleinschalige coffeeshops. Daarom wordt op 1 januari 2013 in geheel Nederland de zogenaamde wietpas (clubpas) ingevoerd*”. Verderop wordt een andere exogene ontwikkeling beschreven: “*Daarnaast wordt door het nieuwe aangescherpte landelijke beleid het afstandscriterium rondom scholen verruimd van 250 meter naar 350 meter (van deur tot deur). Dit kan betekenen dat sommige bestaande coffeeshops zich moeten verplaatsen*”. In hoofdstuk 4 van de herijkingsnota wordt andere nadere informatie gegeven over deze (exogene) ontwikkelingen: “*Nieuwe wet*

*De minister van Veiligheid en Justitie heeft in 2011 een nieuwe aangescherpt coffeeshopbeleid aangenomen. Bij dit nieuwe beleid worden bij de AJOHG criteria drie extra criteria opgenomen namelijk het besloten clubcriterium (B-criterium), het ingezetenen criterium (I criterium) en het afstandscriterium (A criterium)*”.<sup>12</sup>

**Het is zeer spijtig dat in deze gemeentelijke nota feitelijk een onjuiste voorstelling van zaken wordt gegeven.** Een belangrijke beleidsnota die in bestuurs- en staatsrechtelijke opzicht onzin verkondigt, is Leeuwarden onwaardig. Dat het woord “*wietpas*” in deze nota nog gebruikt wordt, gaat voorbij aan het feit dat deze helemaal niet bestaat. Als geschreven wordt dat het om een “*nieuwe wet*” gaat is dit in juridische zin onjuist. Ook bewering “*De minister van Veiligheid en Justitie heeft in 2011 een nieuwe aangescherpt coffeeshopbeleid aangenomen.*” schetst geen goed beeld van de veranderingen per 1 januari 2012 (!).

In een brief van het Platform Cannabisondernemingen Nederland<sup>13</sup> van begin juni 2012, aan alle burgemeesters en de hoofden van Algemene Zaken met coffeeshops in hun gemeente (en dus coffeeshopbeleid), wordt er een meer feitelijk beeld geschetst van zogenaamde exogene ontwikkelingen: “*Ten gevolge van de op 1 januari 2012 00:00 uur van kracht geworden en nadien gepubliceerde nieuwe richtlijnen coffeeshops van de procureurs-generaal* (<sup>14</sup>) *is de sinds 1994 geldende limitatieve opsomming A, H, O, J en G uitgebreid met: B en I en, op afstand, de tweede A. Op 1 maart 2012 is in, wat aangeduid wordt met het ‘grote drugsdebat’, door de Tweede Kamer geen*

<sup>11</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 5 en 6.

<sup>12</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 10.

<sup>13</sup> Brief van Platform Cannabisondernemingen Nederland aan de burgemeester, dan wel Hoofd AZ / vergunningen, 5 juni 2012 betreffende horecaverunningen/coffeeshopbeleid (ter kennisname).

<sup>14</sup> **Staatscourant, Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814, 12 januari 2012, Nr. 22936**

#### **Rectificatie Aanwijzing Opiumwet**

Categorie: pre-opsporing, opsporing, vervolging, strafvordering

Rechtskarakter: **aanwijzing** i.d.z.v. artikel 130 lid 4 Wet RO

**Afzender: College van procureurs-generaal**

**Adressaat: Hoofden van de parketten**

Registratienummer: 2011A021

**Datum vaststelling: 20-12-2011**

**Datum inwerkingtreding: 01-01-2012**

**Geldigheidsduur: 31-12-2015**

Publicatie in Stert: 2011, 22936

Vervallen: Aanwijzing Opiumwet (2011A013)

Relevante beleidsregels OM: Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, softdrugs (2011R010), Richtlijn voor strafvordering Opiumwet, harddrugs (2011A011), Aanwijzing Ontneming (2009A003)

Wetsbepalingen: Artikelen 2, 3, 3b, 4, 10, 10a, 11, 11a, 12, 13 en 13b Opiumwet

Jurisprudentie: –

Bijlage(n): 1

**Rectificatie Aanwijzing Opiumwet (2011A021; Stert. 2011, 22936 d.d. 27-12-2011)**

–De datum van inwerkingtreding is gecorrigeerd.

–Noot 7 is geschrapt en noot 6 is aangevuld.

*bezwaar gemaakt tegen deze gang van zaken. Een jaar lang zijn in de pers tal van uitlatingen gepubliceerd waarbij steeds herhaald werd, dat het nieuwe beleid in dat drugsdebat zou worden vastgesteld. Het is de politiek der oekazes en voldongen feiten waar Kamerleden, burgemeesters, Raadsleden en coffeeshopondernemers (en het grote publiek) slechts achteraf kennis van konden nemen met als consequentie dat het gemeentelijk coffeeshopbeleid moet worden herzien, ook het uwe”.*

Ook de cannabis-kieswijzer.nl<sup>15</sup> geeft een ander beeld van de (exogene) ontwikkelingen:  
**“Dat burens en passanten zo maar een coffeeshop binnen stappen is ineens verboden gemaakt en wel op 1 januari 2012 te 00:00 uur, twee maanden voordat de 2e Kamer zo ver was het nieuwe drugbeleid vast te stellen.**

*De Procureurs-Generaal (P.'s-G.) hebben dit succes bereikt door aan de welbekende AHOJ-G-voorwaarden [als gesteld in de Richtlijn Coffeeshops 1994] de nieuwe voorwaarden B (Besloten club) en I (alleen Ingezetenen van Nederland) toe te voegen, waarmee we nu op AHOJG-BI terecht zijn gekomen.*

*De gemeenteraadsleden, die de komende tijd het nieuwe coffeeshopbeleid gaan vaststellen, kunnen in hun Ruimtelijke Ordening en Stadsontwikkeling met de nieuwe A ( 1'12" verder lopen) in verband met het accent onzichtbaarheid niets meer aanvangen, plannen of ordenen. Dit niettegenstaande het staatsrechtelijke feit (zie ook Gemeentewet) dat de gemeenteraad het enig en hoogste beslissingsbevoegd orgaan der gemeente is.*

*In de plaatselijke driehoek zal deze handelwijze van de P.'s-G. vooralsnog niet tot beoogde eenstemmigheid leiden.*

*Wat de gemeenteraad wel kan doen is de afstand bevrozen of, zoals (op voorstel van het College van B en W) de Groninger gemeenteraad besloot "de" afstand terug te brengen tot 100 meter (dus die 1'12").*

*Dat brengt de letterordering op de volgende formule: AHOJG-bia's. Waarbij de s staat voor het bij de Tweede Kamer in te dienen wetswijzigingsvoorstel om te Sterke wiet en hasj op lijst I. te plaatsen”.*

**Volgens onze zienswijze is het van het van evident belang dat in definitieve beleidsnota Bijzondere wetten van de gemeente Leeuwarden een juridisch juiste beschrijving wordt gegeven aangaande het wettelijk kader (aanvullende voorwaarden richtlijnen als gepubliceerd in aanwijzing Opiumwet<sup>16</sup>) waarbinnen het gemeentelijk coffeeshopbeleid gestalte moet krijgen. Het woord wietpas dient niet meer voor te komen in een dergelijke nota (waar sinds eind februari 2012 het kabinet dit woord niet meer in de mond neemt)**

**Aanbeveling:** *“De basis van het nieuwe beleid wordt gevormd door de aangepaste gedoogcriteria in de Aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie. De Aanwijzing Opiumwet wordt per 1 januari 2012 aangepast. Aan de bestaande AHOJG-criteria worden op dat moment het Besloten-clubcriterium (B-criterium) en het Ingezetenen criterium (I-criterium) toegevoegd. Per 1 januari 2014 wordt ook het Afstandscriterium toegevoegd”.*<sup>17</sup>

**En:** *“I. Gefaseerde invoering. De handhaving van het aangescherpte beleid zal gefaseerd van kracht worden. De data worden bepaald door de noodzakelijkheid om gemeenten en coffeeshopexploitanten in staat te stellen zich voor te bereiden.*

*1. Per 1 mei 2012 zullen in de gemeenten van de provincies Limburg, Noord-Brabant en Zeeland het Besloten-club- en het Ingezetenen criterium worden ingevoerd, met uitzondering van het*

<sup>15</sup> <http://www.cannabis-kieswijzer.nl/component/content/article/199-ten-geleide.html?start=1>

<sup>16</sup> Staatscourant, Officiële uitgave van het Koninkrijk der Nederlanden sinds 1814, 12 januari 2012, Nr. 22936 Rectificatie Aanwijzing Opiumwet.

<sup>17</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 24 077, nr. 267, BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Den Haag, 15 december 2011, pag.1.

*maximumaantal leden van 2000. Het staat de gemeenten in de andere provincies vrij deze criteria ook al toe te passen.*

*2. Per 1 januari 2013 wordt het maximaantal van 2000 leden van kracht.*

*3. Per 1 januari 2013 zullen het B- en I-criterium volledig in het hele land gelden.*

*4. Per 1 januari 2014 wordt het Afstandscriterium van kracht".<sup>18</sup>*

#### 4. AANTALLEN COFFEESHOPS

In de herijkingsnota wordt het voorstel gedaan om het huidige aantal coffeeshops (12) te handhaven. Dankzij wat genoemd wordt het *uitsterfbeleid* heeft Leeuwarden **nog steeds** 13 coffeeshops, waarvan 2 coffeeshops op dit ogenblik gesloten zijn. Volgens de herijkingsnota bedienen de Leeuwarder coffeeshops niet alleen de inwoners van de stad zelf (natuurlijk alleen diegenen van 18 jaar of ouder - GJtB), maar ook de inwoners van de regio: *“Leeuwarden heeft ongeveer 100.000 inwoners maar vervult daarbovenop ook een regiofunctie voor een groot deel van voornamelijk noord Friesland. De gemeente Leeuwarden heeft geen invloed op het nulbeleid van de omringende gemeenten. Met in ogenschouw nemen van de regiofunctie is twaalf coffeeshops voor Leeuwarden veel, maar niet buiten proportie”*. We willen ter aanvulling wijzen op het getal dat de gemeente Leeuwarden noemde in haar officiële aanvraag voor de Pilot Buurtgastheren bij het ministerie van BiZa, te weten: *“Verzorgingsgebied coffeeshops Leeuwarden 256.750”* (inwoners)<sup>19</sup>. Hanteren we de in de herijkingsnota genoemde *‘niet-officiële maar veelal gebruikte norm dat er ruimte voor één coffeeshop is op 15.000 inwoners’* dan leert een eenvoudige berekening ons dat we dan uitkomen op **17 coffeeshops**. Wellicht is het een goed idee om de 4 vacatures ruimtelijk in te vullen aan de hand van de 4 windstreken of anders geordend in de periferie.

De gemeente (de burgemeester) leidt uit het jarenlange voortbestaan van haar coffeeshops af dat er gelet de wetten van vraag en aanbod blijkbaar voldoende vraag is naar cannabis voor eigen gebruik om alle Leeuwarder coffeeshops te laten renderen: *“Daarnaast is er sprake van marktwerking, al jaren kunnen er twaalf coffeeshops bestaan. Er is dus voldoende vraag”*. De gemeente waarschuwt echter voor een te gering aanbod bij gelijk blijvende vraag: *“Bij vermindering van het aantal coffeeshops blijft deze vraag naar softdrugs bestaan, dit kan leiden tot meer druk op bestaande coffeeshops of tot illegale handel”*. Onzes inziens zal er ook een afname van het aanbod ontstaan als de bijvoorbeeld het huidige aantal open coffeeshops (11) een maximum aantal klanten van 2000 mag hebben: is de theoretische grens van totaal 22.000 mogelijke klanten dan voldoende voor het reële aantal klanten in een regio met meer dan 260.000 inwoners? Bovendien kan een cannabisconsument zich inschrijven in meerdere, zo niet alle shops, zodat het in theorie mogelijk is dat steeds dezelfde 2000 consumenten in alle 11 coffeeshops zijn geregistreerd. Tevens doet zich de vraag voor of 2000 (of meer) klanten voldoende omzet genereren om het nieuwe break-evenpoint in de exploitatie van een coffeeshop te bereiken: enorme bezuinigingen op personeelskosten is een te verwachten strategie van de ondernemers.

**Omdat de grens van maximaal 2000 klanten een wezenlijke reductie van het legale (gedoogde) aanbod zou kunnen veroorzaken (er zou op dit moment theoretisch plek zijn voor 2000 tot maximaal 22.000 consumenten in de Leeuwarder coffeeshops) is het onze zienswijze dat het raadzaam is de grens van maximaal 2000 klanten per coffeeshop in Leeuwarden (vooralnog)**

<sup>18</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 24 077, nr. 267, BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Den Haag, 15 december 2011, pag. 2.

<sup>19</sup> *“Verzorgingsgebied coffeeshops Leeuwarden 256.750 inwoners, Gemeente Leeuwarden 93.498 inwoners”*, Projectplan Pilot overlast coffeeshops 2010-2011, 15 juni 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), pag. 6.



**niet te handhaven. Het is bij de eerste keer registreren interessant te zien welke coffeeshops door de consumenten het meest regelmatig bezocht worden. Ook om te voorkomen dat ondernemers de exploitatie van hun coffeeshop staken, omdat er verliezen geleden worden vanwege te geringe omzetten. De ondernemers die er in slagen wel bedrijfswinst te creëren, kunnen de klanten van de gestaakte ondernemingen bovendien niet overnemen. Zoals gesteld in de herijkingsnota: “Bij vermindering van het aantal coffeeshops blijft deze vraag naar softdrugs bestaan, dit kan leiden tot meer druk op bestaande coffeeshops of tot illegale handel”.** Uit een recente melding van een growshop uit Maastricht bleek dat, na invoering van de “wietpas” op 1 mei 2012, er slechts sprake is van een stijging van 20% in de omzet en de stroom nieuwe klanten. Blijkbaar kiezen de meeste cannabisconsumenten er niet voor in eigen behoefte te voorzien en kopen liever op straat bij onbekenden.

## 5. OVERLAST: HET (binnenkort openbare?) COT-ONDERZOEK

Was (vermeende) overlast<sup>20</sup> door coffeeshops (-bezoekers) in vorige nota's aanleiding tot voorstellen voor een restrictiever beleid, bijvoorbeeld een inperking van de openingstijden van de coffeeshops, nu echter constateert de herijkingsnota het volgende: *“Uit het pilotproject met de buurtgastheren bij de coffeeshops is gebleken dat de coffeeshops op zich geen overlast veroorzaken. De overlast die ervaren wordt hangt samen met de locatie van de coffeeshop (weinig parkeergelegenheid, doodlopende nauwe straatjes etc.). Het aantal coffeeshops is binnen Leeuwarden dus niet zozeer het problemen als wel waar ze gevestigd zijn”.*

Graag zou ik bovenstaande wat nader preciseren. Samen met Christien de Vries van coffeeshop Down Town ben ik namens de coffeeshopondernemers lid van de Projectgroep inzet buurtgastheer/gastvrouw, die de Pilot Buurtgastheren begeleid en ondersteund. In de deze groep zitten ook vertegenwoordigers van de gemeente Leeuwarden, de werkgever van de buurtgastheren te weten de Stichting Aanpak Overlast Leeuwarden, de politie Fryslân en het Wijkpanel binnenstad. De leden van de projectgroep ontvingen dit voorjaar de volgende uitnodiging van het COT: *“In de gemeente Leeuwarden vindt een pilotonderzoek plaats naar overlast rondom coffeeshops. Het COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, voert dit onderzoek uit. Dit doen wij in opdracht van het Ministerie van Veiligheid en Justitie en in samenwerking met uw gemeente. Gedurende dit onderzoek namen wij op twee momenten enquêtes af onder bewoners rondom en bezoekers van coffeeshops.*

*De resultaten van de eerste meting ('nulmeting') bespraken wij ongeveer een jaar geleden in een zogenaamd panelgesprek met diverse gemeentelijke stakeholders (bewonersvertegenwoordigers, coffeeshopexploitanten, wijkagenten, gemeentelijke veiligheidsambtenaren etc).*

*Mogelijk bent u destijds door ons benaderd om deel te nemen.*

*In het kader van de eindmeting, die onlangs plaatsvond, nodigen wij u nu van harte uit voor een laatste panelgesprek”.*<sup>21</sup>

Het zogenaamde panelgesprek vond plaats op donderdag 22 maart 2012. Mevrouw Maike Wensveen projectsecretaris (research consultant en projectmanager bij het COT) presenteerde aan de hand van

---

<sup>20</sup> Brief van de S.-G. van het Ministerie van Justitie nr. 93-304 aan de Hoofdofficieren van Justitie, 12 oktober 1994, 2 p., blauw. Richtlijnen opsporingsbeleid inzake coffeeshops (AHOJ-G criteria krijgen een meer formele status), 1 p.: *“De overlast die zich voordoet rondom een coffeeshop wijkt namelijk niet of nauwelijks af van de overlast rond cafés of andere openbare gelegenheden”.*

<sup>21</sup> E-mail van COT, Instituut voor Veiligheids- en Crisismanagement, Evelien Verberne, mede namens M. Wensveen projectsecretaris, onderwerp: Panelgesprek pilotonderzoek coffeeshopoverlast, 9 februari 2012.

een PowerPointpresentatie de resultaten van de eindmeting. Het in de herijkingsnota geschetste beeld, dat “*bij de coffeeshops is gebleken dat de coffeeshops op zich geen overlast veroorzaken*”, kan ik uit eigen waarneming als deelnemer aan dit panelgesprek bevestigen. Vanwege het verzoek van mevrouw Wensveen namens het COT om de onderzoeksresultaten niet publiek te maken, zal ik daarom niet in verdere details treden.

De onderzoeksresultaten waren op dat moment dus niet openbaar. De uitkomsten van deze wetenschappelijke meting zijn eigendom van de opdrachtgever, te weten het ministerie van Justitie en Veiligheid. Navraag bij de sector Juridische en Veiligheidszaken (maandag 10 september 2012) leert ons dat het ministerie inmiddels de resultaten ter beschikking heeft gesteld aan de gemeente Leeuwarden (dit is een fraaie geste van BiZa (Veiligheid en Justitie) als grootste financier van de pilots) en dat het wachten is op de beslissing van de burgemeester of deze resultaten vervolgens publiek worden. Als lid van de projectgroep heb ik (steeds) aangedrongen<sup>22</sup> op het belang van openbaarheid van deze resultaten (van voor het eerst wetenschappelijk onderzoek naar ervaren overlast door binnenstadbewoners en coffeeshopbezoekers in Leeuwarden).

**Vooruitlopend op de beslissing van de burgemeester is het onze zienswijze dat het voor een goede kwaliteit van de informatievoorziening voor verdere meningsvorming, eerst in de raadscommissie en later in de raad, van wezenlijk belang is dat het COT-onderzoek openbaar wordt gemaakt.**

## 6. ONGEWIJZIGD VESTIGINGSBELEID: VEREENDINGSBELEID?

Het huidige vestigingsbeleid<sup>23</sup> gekoppeld aan het voorstel in de herijkingsnota (“*Beleidsregels vaststellen waardoor coffeeshops niet meer gevestigd mogen worden in nauwe straten met onvoldoende parkeergelegenheid*”), daarbij de aanscherping per 1 januari 2014 van de huidige afstandseis (250 meter loopafstand tot scholen voor voortgezet onderwijs<sup>24</sup>) tot 350 meter afstand (van

---

<sup>22</sup> Verslag van Projectgroep inzet buurtgastheer/vrouw, 23 april 2012.

*“Aanwezig: Alja Silvius, Rinnie Slof (Gemeente Leeuwarden), Gerrit-Jan ten Bloemendal, Christien de Vries (coffeeshophouders), Kees Elzinga (SAOL), Hendrik van der Veen (Politie)*

*Afwezig: Wendy Kluitenbergh (Gemeente Leeuwarden), Geert van der Steen (Politie), Jenny de Wied (Wijkpanel binnenstad), Frits van den Heuvel (SAOL)*

*Kopie: Veiligheidshuis, Driehoek, Wijkpanel binnenstad, Coffeeshops*

*Notulist(e): Astrid Kuipers (Gemeente Leeuwarden)”.*

Blad 2: “6. *Stand van zaken pilot - Na de evaluatie van het COT is nog geen terugkoppeling gekomen. Er is aan hun gevraagd wanneer de resultaten gepresenteerd mogen worden. Het Ministerie moet beslissen of de gegevens openbaar gemaakt mogen worden. Gerrit Jan vindt dat de Gemeente Leeuwarden aan moet dringen om de gegevens vrij te geven. Volgens hem heeft de gemeente belang bij de resultaten om hun beleid hier op af te stemmen. Gerrit Jan acht dit zeer wenselijk”.*

<sup>23</sup> Beleidsnota Bijzondere Wetten, Horeca, Coffeeshop, Prostitutie en Kansspelen, 31 januari 2011 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), pag. 23:

*“De beleidscriteria voor de vestiging van coffeeshops zijn:*

- Er mogen maximaal twaalf coffeeshops gevestigd zijn. De coffeeshop aan het Zuidvliet valt onder het uitsterfbeleid;*
- Er mogen geen coffeeshops worden gevestigd buiten de stadsgrachten, in een winkelgebied of in een deconcentratiegebied;*
- Er mogen geen coffeeshops in de nabijheid van jongerencentra;*
- Coffeeshops mogen niet op locaties waar vermenging met andere activiteiten kan ontstaan, die invloed hebben op het woon- en leefklimaat, zoals bijvoorbeeld bij opvanglocaties voor dak- en thuislozen, verslaafdenzorg enz.;*
- Een pand waarin een coffeeshop is gevestigd dient planologisch te voldoen aan horecacategorie IV, dit is de zwaarste vorm van de horeca;*
- Er mogen maximaal twee coffeeshops per straat”.*

<sup>24</sup> Beleidsnota Bijzondere Wetten, Horeca, Coffeeshop, Prostitutie en Kansspelen, 31 januari 2011 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), pag. 25:

*“2.2.5 Afstandscriterium tot scholen: Coffeeshops mogen zich niet vestigen binnen een straal van 250 meter loopafstand rond scholen voortgezet onderwijs”.*

deur tot deur) tot scholen voor voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs voor scholieren jonger dan 18 jaar <sup>25</sup> (!), daarbovenop het al bestaande beleid dat een pand waarin een coffeeshop is gevestigd is, planologisch dient te voldoen aan horecacategorie IV (dit is de zwaarste vorm van de horeca), **resulteren in geen of onvoldoende locaties voor een vestiging van een coffeeshop** anders dan de nog bestaande. Dus in geval van verplaatsing ontstaan er grote problemen.

In de herijkingsnota wordt haast terloops opgemerkt dat door de invulling van het nieuwe Harmoniekwartier (met MBO school) straks een deel van het bestaande vestigingsgebied vervalt!<sup>26</sup> Dat brengt met zich mee dat op zijn minst 2 coffeeshops (Flower Power aan het Ruiterskwartier 59 en De Eenhoorn in de Ype Brouwersteeg 3-5) daadwerkelijk in de situatie terecht komen dat ze zich verplaatsen gaan moeten (in 2015, het jaar waarin de school voor MBO geopend zal worden).

**Het is een soort omgekeerde wereld:** de gemeente plant een school in een deel van de binnenstad waar in de buurt coffeeshops zijn gevestigd, diezelfde gemeente hanteert haar afstandseis uit de APV (250 meter loopafstand van deur tot deur) en deelt de ondernemer mee dat hij of zij een andere plek moet zoeken in een binnenstad die (door huidig en toekomstig vestigingsbeleid en-eisen) geen locatie meer voor een coffeeshop te bieden heeft. **Door handig te plannen raak je zo verlost van menig coffeeshop:** een nieuw multifunctioneel centrum met een onderwijsfunctie in het centrum van Leeuwarden, een tijdelijke dependance voor voortgezet onderwijs ergens in de binnenstad. Dat scheelt zo maar een stuk of 7 coffeeshops. Dit is echter volgens de gemeente ook niet de bedoeling, gezien de constatering in de herijkingsnota: *“Bij vermindering van het aantal coffeeshops blijft deze vraag naar softdrugs bestaan, dit kan leiden tot meer druk op bestaande coffeeshops of tot illegale handel”*

De herijkingsnota concludeert volgens ons dan ook volledig ten onrechte het volgende: *Vooruitlopend op de consequenties van deze exogene ontwikkelingen voor de aantallen en vestiging van de coffeeshops is het niet opportuun om het vestigingsbeleid nu aan te passen.* Au contraire! **Wij zijn van mening dat, anticiperend op bestaand vestigingsbeleid en bestaande vestigingseisen en vooruitlopend op zogenoemde exogene ontwikkelingen, het juist nu de hoogste prioriteit heeft het vestigingsbeleid aan te passen, om straks dus niet te eindigen met te weinig coffeeshops.** Waarom geen coffeeshops ook toestaan in de (kern-)winkelgebieden van de binnenstad? Wat is er mis met een besloten coffeeshopclub op de Nieuwestad of Voorstreek (winkelgebieden)? Of coffeeshops toestaan in het Stationskwartier (een horeca-consolidatiegebied)?

Het beleidsvoornemen van het Kabinet toe te werken naar wat benoemd is als “buurtshop” staat recht tegenover tot dusver gevoerd beleid de coffeeshops te concentreren in stadscentra, binnen een diepenring of een singelconstructie. Wij hebben in het verleden als beter beleid een zekere mate van spreiding voorgesteld en bezwaar gemaakt tegen de opvatting woonwijken af te sluiten of te ontdoen van de in die wijk, die buurt, gevestigde coffeeshops. De burgemeester van Breda heeft in het vastgesteld coffeeshopbeleid de mogelijkheid een ontheffing van de (de wijk afsluitende) bepalingen te verlenen. Dit te meer waar wijkbewoners en buurtgenoten bij petitie de coffeeshopvestiging wilden behouden.

Het is onze mening dat door het vestigingsbeleid nu niet aan te passen de gemeente kiest voor een soort uitsterfstrategie, een *Verelendingsbeleid*.

---

<sup>25</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 24 077, nr. 267, BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Den Haag, 15 december 2011, pag. 2. *Het Afstandscriterium houdt in dat de minimale afstand tussen een coffeeshop en een school voor voortgezet of beroepsonderwijs voor scholieren jonger dan 18 jaar 350 meter moet zijn.*

<sup>26</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 6.: *“Door de invulling van het nieuwe Harmoniekwartier (met MBO school) vervalt straks een deel van het bestaande vestigingsgebied”.*

## 7. HANDHAVINGSMATRIX

In de herijkingsnota komt de handhavingsmatrix (het “-arrangement”) slechts terzijde, haast terloops aan de orde. Na een beschrijving gegeven te hebben van de zorgelijke situatie in het zuiden van het land (‘...in het zuiden worden veel nadelige effecten van het nieuwe beleid ervaren; klanten willen zich niet registreren, er is sprake van veel straathandel en overlast.’) en na losjes de vraag te hebben geopperd of “deze nieuwe criteria in januari 2013 daadwerkelijk worden ingevoerd”, stelt de herijkingsnota: “Als dit wel het geval is, dan zullen wij een extra paragraaf in het handhavingsarrangement op moeten nemen. Hiermee willen we echter wachten tot er meer zekerheid en duidelijkheid is”. De burgemeester, het college wil in het najaar (oktober, november, december???) de gemeenteraad hierover (“de invoering van de wietpas” – hier in Leeuwarden) dan (nader?) informeren en zal dan (tevens) de handhavingsmatrix aanpassen: aan de tabel met sancties zullen dan de sancties worden toegevoegd bij overtreding van het B- en I-criterium.

Alvorens verder in te gaan op de handhavingsmatrix willen we wat meer duidelijkheid creëren over wat de minister van Veiligheid en Justitie aangekondigd heeft te doen. De mededeling in de herijkingsnota dat “er veel zorgen en problemen zijn rond de invoering van de nieuwe criteria” en de daarop volgende “vraag wat de minister hiermee gaat doen” is onzes inziens veel te summier. **Het is onze mening dat het volgende citaat uit de brief van de minister van Veiligheid<sup>27</sup> en Justitie** (of een goede parafrase daarvan) **in de beleidsnota dient te worden opgenomen.** Citaat: “De lokale en regionale effecten van het nieuwe coffeeshopbeleid worden gemonitord. Van de ervaringen opgedaan in de zuidelijke provincies zal ik gebruik maken om de uitrol van het aangescherpte beleid in de rest van Nederland succesvol te laten verlopen. Begin oktober zal ik aan de Kamer rapporteren over ervaringen van de lokale driehoeken (burgemeester, politie en OM) in de coffeeshopgemeenten in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland met dit beleid. Daarbij zal ik aangeven hoe ik om zal gaan met deze bevindingen bij de landelijke uitrol per 1 januari 2013. Zoals ik eerder aangaf in de brief d.d. 1 juni 2012 (Kamerstuk 20011/2012 24 077, nr. 287), voert het WODC een breed onderzoek uit naar de effecten van het aangescherpte coffeeshopbeleid over de periode 2012–2014. Afronding van dit onderzoek is voorzien in 2014. Ook over de uitkomsten van dit onderzoek zal ik de Kamer te zijner tijd informeren”.

In onze brief van 14 januari 2011 brachten we de toen nieuwe en nu **huidige handhavingsmatrix** onder de aandacht van alle gemeenteraadsleden: “We hebben vernomen dat de handhavingsmatrix u is toegezonden als achtergrondinformatie. Dat vinden wij wat merkwaardig waar de raadscommissie samen met de burgemeester het coffeeshopbeleid gestalte geeft. Wat moeten we ons hierbij voorstellen? Wel inhoudelijk praten over de beleidsnota Bijzondere wetten, maar het **niet** hebben over sancties bij overtreding (bijvoorbeeld ook overtreding van het beleid, zoals vastgesteld in de nota). De handhavingsmatrix in de huidige vorm kan getypeerd worden als een stuk met weinig draagvlak, het wordt immers alleen ondersteund door de 4 wethouders. Door de raad in te schakelen kan het draagvlak vergroot worden. De gemeenteraad is toch het hoogste en enig beslissingsbevoegd orgaan der gemeente?”<sup>28</sup>

De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van Leeuwarden maakten toen in de Huis aan Huis van 29 december 2011 bekend dat zij in de vergadering van 14 december 2010 het “Handhavingsarrangement bijzondere wetten” hebben vastgesteld. De nieuwe handhavingsmatrix is,

<sup>27</sup> Tweede Kamer, vergaderjaar 2011–2012, 24 077, nr. 289, BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal Den Haag, 12 juli 2012, pag.1.

<sup>28</sup> Brief van Maya's Grow VOF, GJTb, 14 januari 2011 aan de leden van de gemeenteraad van Leeuwarden, pag. 12-13.

zoals daarin aangekondigd, met ingang van 30 december 2010 in werking getreden<sup>29</sup>. Te elfder ure (14 januari 2011, 3 dagen voor de vergadering van de commissie Bestuur en Middelen) ontvingen we als direct betrokkenen alsnog een brief<sup>30</sup> van de gemeente Leeuwarden met betrekking tot “uitleg verbod op affichering” met als bijlage het voornoemde handhavingsarrangement<sup>31</sup>.

Tijdens de vergadering van de commissie Bestuur en Middelen op 17 januari 2011 gaf de burgemeester aan dat formeel gezien het handhavingsarrangement een bevoegdheid is van het College van Burgemeester en Wethouders, maar dat hij *echter* openstaat voor zienswijzen uit de Raad en samenleving op de handhavingsmatrix.

Ook anno 12 september 2012 (in deze zienswijze) blijven wij bij ons eerder (hiervoor geciteerde) ingenomen standpunt. We weten immers dat het coffeeshopbeleid formeel door de burgemeester vastgesteld wordt. Hij heeft echter *niet ook nog* de bevoegdheid in zijn eentje sancties (bestuurlijke maatregelen) van allerlei aard op te noemen voor de door hemzelf opgestelde criteria (zoals bijvoorbeeld vervat in zgn. “waarschuwingen”). Sinds 1996 is de feitelijke situatie in Leeuwarden dat de burgemeester het coffeeshopbeleid in nauw overleg met de gemeenteraad (de commissie Bestuur en Middelen) vaststelt.

Wij duiden nogmaals op de incongruentie, waar het gaat om de handhavingsmatrix, die immers in collegiaal bestuur is goedgekeurd. **Wij verzoeken de burgemeester, het college van B en W de aan het B- en I-criterium aangepaste nieuwe handhavingsmatrix eenvoudig als bijlage aan de herijkingsnota toe te voegen, zo bespreekbaar te maken en naar een zo groot mogelijk draagvlak in de Raad toe te werken. Kortom de Raad controleert en bespreekt het beleid, definieert de overtredingen en stelt de gestrengheid van de sanctie (mede) vast.** Dit opdat het document handhavingsmatrix open en bloot op tafel komt te liggen en niet weer bivakkeert in de zompige categorie “achtergrondinformatie”.

**Overigens blijven we ook van mening dat de huidige handhavingsmatrix op sommige punten te strenge sancties oplegt.** Immers in tegenstelling tot het na 1 jaar vervallen van de waarschuwing (goed gedrag), zoals bij de (natte) horeca, wordt voor de coffeeshops (droge, gedoogde horeca) een waarschuwing geschrapt na 2 jaar (goed gedrag)<sup>32</sup>. Onduidelijk is het verschil tussen *horeca* en *horeca*: een waardeoordeel!! **Het lijkt ons tijd voor een evaluatie!**

Wanneer eenzelfde overtreding binnen 2 jaar opnieuw wordt geconstateerd, volgt de volgende stap (een strengere straf) genomen. De eerste stap is in een aantal gevallen (“*affichering, verkoop meer dan 5 gram p.p.p.d., verkoop/aanwezigheid drank en een handelsvoorraad tussen 500 en 600 gram*”)<sup>33</sup> een

<sup>29</sup> Huis aan Huis, 29 december 2010, pagina 5, Kennisgevingen Gemeente Leeuwarden (Openbare vergaderingen en mededelingen van het gemeentebestuur van Leeuwarden • 29 december 2010), Bekendmaking vaststelling Handhavingsarrangement.

<sup>30</sup> Brief van de Gemeente Leeuwarden, drs. S. Tolsma, sectormanager JVZ namens de burgemeester, 13 januari 2011, (ontvangen 14 januari 2010) aan de coffeeshophouders van Leeuwarden, blad 1: “*De gemeente, politie en het Openbaar Ministerie hebben sinds kort een nieuw handhavingsarrangement. Hierin staat ook hoe opgetreden wordt bij de coffeeshops. Dit arrangement is als bijlage bijgevoegd. Verderop in deze brief ga ik daar nog kort op in*”.

<sup>31</sup> Handhavingsarrangement bijzondere wetten, Horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen, Vastgesteld bij collegebesluit van 14 december 2010, Datum bekendmaking: 29 december 2010, Datum inwerkingtreding: 30 december 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden).

<sup>32</sup> Memo Handhavingsarrangement bijzondere wetten van Roelof Offringa (JVZ), 2 december 2010, aan het College van Burgemeester en wethouders, blad 3, bijlage: korte samenvatting: “*De geldigheid van de meeste maatregelen is 1 jaar. Dit betekent dat bij een tweede overtreding binnen 1 jaar er wordt overgegaan op stap 2. Bij overtredingen rond de coffeeshops, prostitutie, openbare orde en veiligheid, artikel 13b opiumwet geldt een geldigheidsduur van 2 jaar*”.

<sup>33</sup> Handhavingsarrangement bijzondere wetten, Horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen, Vastgesteld bij collegebesluit van 14 december 2010, Datum bekendmaking: 29 december 2010, Datum inwerkingtreding: 30 december 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), pag. 25-26.

waarschuwingbrief en dan pas sluiting voor een bepaalde periode (1 maand bijvoorbeeld, en dan bij nog een overtreding 3 maanden dicht). Zie hier het door de burgemeester gehanteerde principe van: 2x geel is rood<sup>34</sup>.

**Echter** in het geval “*van aanwezigheid van / verkoop aan minderjarigen, een handelsvoorraad boven de 600 gram*”<sup>35</sup> is de eerste stap geen waarschuwingbrief, maar directe sluiting voor 3 maanden. Nog een keer zo’n overtreding binnen 2 jaar en je bent dicht voor 6 maanden. Hier krijgen we direct rood<sup>36</sup>. Komt de horeca bij het schenken van (zwak) alcoholische dranken aan personen onder de 16 nog weg met een boete (en dus geen sluiting), wordt een coffeeshop direct gesloten bij *aanwezigheid* van een minderjarige (jonger dan 18 jaar) in de shop. Directe sluiting ervaren we niet als een redelijke en billijke eerste stap. We hebben geluiden uit de gemeenteraad opgevangen dat het ontbreken van een waarschuwingbrief ook daar als niet redelijk en billijk wordt ervaren.

Nieuwe gedoogvoorwaarden erbij betekent ook nieuwe handhaving erbij en uiteindelijk nieuwe waarschuwingen erbij als de gedoogregels overtreden worden. De nieuwe voorwaarden B en I leiden tot de inspanningsverplichting een administratie op te zetten, bij te houden (er was zelfs sprake van elk jaar opnieuw beginnen). Door slordigheid ontstane fouten kunnen (binnen de bestaande kaders) worden gehonoreerd met 3, 6, 9 maanden sluiting of erger. De sancties die in de huidige handhavingmatrix staan, zijn loodzwaar, dus ook in het geval van een geringe administratieve overtreding (als een verkeerd opgetekende voornaam of het weg vallen van de begrippen “van, van de of van der”, om maar een voorbeeld te noemen). We hebben geen enkel bezwaar tegen een door de gemeenteraad goedgekeurde, strenge doch rechtvaardige handhavingmatrix. We worden misselijk van disproportionaliteit, we mogen hopen dat op een kleine administratieve tekortkoming een bescheiden sanctie staat.

## 8. OPENINGSTIJDEN

De herijkingsnota stelt voor de “*toelatingstijden en sluitingstijden een uur vervroegen*” en beargumenteerd dat als volgt: “*Coffeeshops vallen onder het sluitingstijdenbeleid van de horeca, derhalve is ons voorstel om deze een uur te vervroegen indien zij nu onder de sluitingstijd van 06.00 uur vallen*”.<sup>37</sup> We willen hierbij wel opmerken dat **wij niet vallen onder, maar** als houder van een alcoholvrije horecaverunning (een coffeeshop mag geen alcoholische dranken schenken) **horeca zijn!** Bij ons bestaat daarover geen twijfel.

Afgezien van wat detailkwesies met betrekking tot openingstijden in de weekenden, **kunnen wij ons vinden in het voorstel om de toelatingstijden en sluitingstijden een met een uur te vervroegen.**

---

<sup>34</sup> Memo Handhavingsarrangement bijzondere wetten van Roelof Offringa (JVZ), 2 december 2010, aan het College van Burgemeester en wethouders, blad 1: “*Het uitgangspunt is dat bij overtredingen eerst een waarschuwing wordt verzonden. Bij de tweede overtreding volgt een sanctie (2x geel is rood)*”.

<sup>35</sup> Handhavingsarrangement bijzondere wetten, Horeca, coffeeshops, prostitutie en kansspelen, Vastgesteld bij collegebesluit van 14 december 2010, Datum bekendmaking: 29 december 2010, Datum inwerkingtreding: 30 december 2010 (Algemene Zaken, Gemeente Leeuwarden), pag. 25-26.

<sup>36</sup> Memo Handhavingsarrangement bijzondere wetten van Roelof Offringa (JVZ), 2 december 2010, aan het College van Burgemeester en wethouders, blad 1: “*Bij zwaardere overtredingen volgt direct een bestuurlijke boete (alcohol aan minderjarigen) of tijdelijke sluiting (bijvoorbeeld minderjarigen in de coffeeshop, illegale- of minderjarige prostituees)*”.

<sup>37</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 7.

## 9. VOG

Het in de herijkingsnota gedane voorstel (*“De geldigheidsduur van de gedoogverklaring laten staan op één jaar. Daarbij dient de exploitant jaarlijks een VOG te overhandigen”*)<sup>38</sup> kunnen wij slechts ter kennisgeving aannemen. Echter bij de daarbij eenvoudige voorgestelde gang van zaken (*“Bij het jaarlijks verlengen van een gedoogverklaring hoeft de exploitant **alleen** een voorgedrukt A4 formulier in te vullen, te ondertekenen en een VOG bij te voegen”*) hebben we de een opmerking, een constatering.

**Als dat nu alles was, wat betreft de VOG's dan viel het nog mee**, maar praktisch gesproken moet voor elke leidinggevende (werknemer) **eveneens** een VOG worden opgevraagd ter verkrijging van de exploitatievergunning of bij bijschrijving, vanwege vervanging, op de –vergunning. Mocht er een bijschrijving zijn op een exploitatievergunning die langer dan 5 jaar geleden is afgegeven, dan beschouwt de gemeente dit als een nieuwe vergunningsaanvraag en moet iedereen die al op de (oude, te wijzigen) vergunning stond (werkgevers en werknemers) opnieuw een VOG opvragen en aan de gemeente overleggen. (Hoezo een exploitatievergunning voor onbepaalde tijd?) De wijziging die als een (nieuwe) aanvraag wordt behandeld zal dan ook BIBOB getoetst worden.

Binnen ons bedrijf is er sprake van 5 vennoten en 8 leidinggevenden. Dus in ieder geval jaarlijks 5 VOG's voor de gedoogverklaring. Bij een toekomstige vervanging van een leidinggevende dreigen nog eens 13 VOG's. Het gaat dus om een stapel VOG's die onderhoud vereist. **Wij ervaren dit als uiterst bureaucratisch!**

## 10. ONGECERTIFICEERD EN TOCH DESKUNDIG

De herijkingsnota gaat in op de vraag van de politie *“of het mogelijk is om een diploma eis te stellen aan exploitant(en) van de coffeeshops”*. In de nota wordt na telefonisch onderzoek geconcludeerd dat *“er geen landelijk diploma is voor exploitanten van coffeeshops”* en het voor de gemeente *“niet haalbaar om hier zelf één voor te ontwikkelen”*.<sup>39</sup> In de herijkingsnota wordt dus geen voorstel gedaan het beleid op dit punt te wijzigen.

Ook dit nemen wij ter kennisgeving aan. We willen echter wel naar voren brengen dat we (ervarings-) deskundig zijn. Binnen ons bedrijf letten we reeds bij de werving en selectie van (leidinggevende) medewerkers op (onder meer) deskundigheid betreffende cannabis (en andere middelen, ook alcohol) en kennis van het gedoogbeleid. Dit doen we door vragen te stellen aan de kandidaten over de desbetreffende materie. Mocht een kandidaat aangenomen worden, dan wordt tijdens het aanstellingsgesprek nader ingegaan op deze kennis en daar waar nodig aangevuld (direct tijdens dit gesprek, door verwijzingen naar websites of het meegeven of aanbevelen van literatuur op dit gebied).

Tijdens de wekelijkse vergadering van vennoten en leidinggevende medewerkers zijn de cannabisproducten die op onze menukaart staan een vast agendapunt. Kwaliteit, prijs, sterkte (werking), herkomst, teeltwijze (biologisch?) en eventuele klachten of opmerkingen van klanten passeren dan de revue. Ieder personeelslid kan in het kader van ervaringsdeskundigheid van iedere nieuwe soort cannabis een sample (monster) nemen (ca. 0,3 gram) en testen. Een ander agendapunt tijdens deze vergaderingen is het lokale en landelijke drugs- en gedoogbeleid, de recente

<sup>38</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 7.

<sup>39</sup> Herijking beleidsnota Bijzondere wetten, 3 juli 2012 (Gemeente Leeuwarden), pag. 9.

ontwikkelingen hierin. Bij de maandelijksse personeelsvergaderingen staan deze punten ook op de agenda.

Ondanks het ontbreken van certificering (een diploma) durven we te stellen dat de vennoten en onze (leidinggevende) medewerkers samen beschikken over een schat aan kennis. Bij een (grote) inkrimping van ons personeelbestand als gevolg van het invoeren van het B- en I-criterium zal veel van deze kennis verloren gaan voor ons bedrijf.

Ons bedrijf is met name actief geweest op het gebied van drugsvoorlichting en heeft daarbij nieuwe voorlichtingsdragers ontwikkeld (jointTips, jointverpakkingen en de actualiteitenwand). Dit alles naast de al jaren bestaande Friese flyer met *Hasj en Wiet Tips*<sup>40</sup> (een gezamenlijke uitgave van de Dr. Kuno van Dijk Stichting (nu: Verslavingszorg Noord Nederland) en het Platform Cannabisondernemingen Nederland). Wat betreft andere drugs dan cannabis was het de afgelopen jaren mogelijk alle folders van het Trimbos-instituut gratis ter medeneming aan onze bezoekers aan te bieden, de aanschafprijs van dit flyer materiaal is door het Trimbos vastgesteld op € 0,35 per exemplaar. Dit konden we uit de bedrijfswinst financieren.

Geen diploma dus. Wat nog wel tot de mogelijkheden zou kunnen behoren is alle Leeuwarder coffeeshops uitnodigen een dag aan deskundigheidsbevordering te besteden (bij welke gelegenheid alle shops 1 dag gesloten zouden zijn). Dit zou in 2013 plaats kunnen vinden en Koffieshop De Os zou dan de uitnodigingen hiervoor kunnen doen uitgaan.

Hiermee eindigt onze bijdrage waarin we onze zienswijze hebben gegeven op de nota Herijking Beleidsnota Bijzondere wetten.

Met de meeste hoogachting,

Maya's Grow VOF en haar vennoten, namens deze hiertoe uitdrukkelijk gemachtigd,

Gerrit Jan ten Bloemendal.

**MAYA'S GROW VOF**  
**KOFFIESHOP DE OS**  
KORFMAKERSSTRAAT 2  
8911 LA LEEUWARDEN  
telefax: 058 – 2127792  
E-mail: deos@xs4all.nl

---

<sup>40</sup> Hasj en Wiet Tips, (2001), Dr. Kuno van Dijk Stichting & Platform Cannabisondernemingen Nederland voor bezoekers van Friese koffieshops. (De tekst is afkomstig van de gele flyer van Jellinek en de Bond van Cannabis Detailisten (BCD), sinds 1997 met ongewijzigde tekst. De Friese flyer is bovendien 2-talig: Fries en Nederlands – GJTB)